

Geen schadefonds voor zoektocht geadopteerden uit Indonesië naar afstamming

De Nederlandse overheid geeft geen schadevergoeding voor de kosten die geadopteerde kinderen uit Indonesië hebben gemaakt in de zoektocht naar hun afstamming.

Aaldert van Soest

Auke van Eijnsden

© 7 juni 2021, 20:05 aangepast 8 juni 2021 11:06

Sander Dekker

(beeld anp / Bart Maat)

► DEN HAAG

Dat staat in een brief van het ministerie van Justitie en Veiligheid aan jurist Dewi Deijle, die namens een grote groep adoptiekinderen uit Indonesië de staat aansprakelijk had

gesteld. De claim werd mede ondersteund door 45 adoptiekinderen uit andere landen. Een eerder verzoek van Deijle, die zelf is geadopteerd uit Indonesië, was in 2018 al afgewezen. Maar de jurist diende een nieuw verzoek in nadat in februari dit jaar het rapport verscheen van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie, onder leiding van Tjibbe Joustra. Uit dit rapport blijkt dat de staat wel degelijk verwijtbaar nalatig is geweest ten opzichte van adoptiekinderen, aldus Deijle.

Volgens minister Sander Dekker (Rechtsbescherming) geeft het rapport echter geen oordeel over de juridische aansprakelijkheid. Hij wijst erop dat hij bezig is met de oprichting van een landelijk expertisecentrum voor adoptie. Dit centrum moet adoptiekinderen ondersteunen bij hun zoektocht, waardoor het goedkoper zou worden. Maar de kosten blijven uiteindelijk voor de geadopteerden zelf, blijkt uit de brief.

Deijle vindt dat het expertisecentrum weinig toevoegt aan de belangenorganisaties die er al zijn. Die hebben de kennis al in huis. Maar een zoektocht kost geld en voor geadopteerden kan dat een drempel vormen. Soms is een onderzoek in het land van herkomst nodig, maar het kan ook gaan om een handtekeningenonderzoek of DNA-testen. Omdat het ingewikkeld is om elke zoektocht opnieuw te beoordelen, wilde Deijle een collectief schadefonds waar geadopteerden een beroep op kunnen doen.

Eind april stelden ook twaalf geadopteerden uit Sri Lanka de staat aansprakelijk voor de kosten die zij hebben gemaakt voor hun illegale adoptie. Zij hebben nog geen reactie gekregen. Hun advocaat Mark de Hek heeft wel hoop op een andere beoordeling. 'Het gaat in onze claim om een heel specifieke groep en een specifiek verwijt, namelijk gebrekkig toezicht op de stichting Flash die adoptiefraude pleegde.' Niettemin is ook De Hek teleurgesteld in de afwijzing ten opzichte van de Indonesische adoptiekinderen. Het expertisecentrum is volgens hem een 'pleister op een gapende wond, die door de overheid zelf is veroorzaakt'.

Geadopteerden zouden nog naar de rechter kunnen stappen, maar dat is ingewikkelder, zegt Deijle: ‘Bij de rechter moet je concreet bewijs leveren voor misstanden. Collectief weten we dat daarvan sprake was, maar veel geadopteerden kunnen in hun eigen zaak geen bewijs leveren van bijvoorbeeld kinderroof.’ <

‘adoptiestop kent alleen verliezers’

Het stopzetten van adopties uit het buitenland moet worden teruggedraaid. Daarvoor pleiten ruim 13.500 ondertekenaars – onder wie ‘duizenden’ geadopteerden – van een petitie die vandaag wordt overhandigd aan Tweede Kamerleden.

Het kabinet besloot in februari, op advies van een onderzoekscommissie, internationale adoptie stop te zetten. Volgens de onderzoekers hebben in het verleden misstanden plaatsgevonden, en kan niet worden uitgesloten dat inmiddels alles wél goed gaat.

Maar volgens voormalig CDA-kandidaat Jaap Jonkers, zelf geadopteerd uit Bolivia, is het rapport incompleet en de commissie vooringenomen. Jonkers verwijt de commissie dat ze ‘ondanks herhaaldelijke verzoeken’ niet met adoptieorganisaties wilden spreken. Ook zouden de geconstateerde misstanden decennia geleden hebben plaatsgevonden in landen waaruit Nederland inmiddels geen adoptiekinderen meer haalt.

Volgens Jonkers kent een adoptiestop alleen maar verliezers. ‘Je zegt feitelijk tegen kinderen in een liefdeloze situatie: zoek het maar uit. Daar zitten ook kinderen bij die daarvoor de ultieme prijs zullen betalen. We lijken volledig vergeten waar de Nederlandse normen en waarden voor staan: opkomen voor de allermaksten in deze wereld.’

javascript